

איך מקבלים החלטות בצמרת

או: למה מקימים כור אטומי במקום המועד לאסונות

צבנו כל איש לפי כישוריו. הקצינים הצעירים בוגרי בית הספר המקצועי בהפעלת טרקטורים, המנוסים בהפעלת דחפורי ענק, הוצבו בגדודי ההנדסה הרג"ל. ואילו אני, שלא הבנתי כלום בצמ"ה אבל התעניינתי במפלסת כמו ילד שמתלהב מצעצוע, הוצבתי בגדוד מיוחד לטרקטורים.

מוזר איך מקבלים החלטות בצמרת, אמר שוקי ודרש: ספר לנו עוד סיפור מהצבא.

סיפור שני: הבונקר

השעה כבר מאוחר, ידעתי שכושר הריכוז של במבה ושו"ק יורד פלאים בשעות כאלה, והחלטתי לספר סיפור קצר. הפעם הסיפור תופס אותי אחרי גמר לימודי ההנדסה בטכניון, כקצין ביצורים צעיר בפיקוד הצפון. יום אחד הגיעה פקודה מאלוף הפיקוד דאז, רפאל איתן (רפול), לבצע סקר גיאולוגי כדי לבנות בונקר ענקי מתחת לאחד מהרי הגליל. גייסתי את אחד מיועצי הקרקע המובילים ויצאתי לערוך קידוחי ניסיון באתר כדי לברר האם האתר שנובחר אכן מתאים להקמת בונקר תת-קרקעי.

הדוח של היועץ היה חד משמעי: האתר אינו מתאים. הקרקע אינה לכידה ובמהלך כריית הבונקר עלולה תקרת המנהרה להתמוטט. הדוח עם ההמלצות נשלח לפיקוד, ומשם יצאה הוראה נוספת: החליפו את היועץ והקימו את הבונקר.

הצצתי לראות כיצד מגיבים המאזינים ומה מוסר ההשכל שהם למדים מהסיפור. שוקי ובמבה רבצו על הספה ישנים, עיניהם עצומות וקול נשימתם החמה מילא את החדר.

משכתי את השמיכה עד ראשיהם, כיביתי את האור, ויצאתי בשקט מהחדר. אף אחד לא מתעניין בסיפורי מלחמה ישנים.

הכותב הוא חבר בתנועת כפר ורדים ירוק לתגובות: tuviae@netvision.net.il

מפלסת. בסביבות כיכר דיזנגוף מעולם לא ראיתי כלי מוזר כזה

לסוגים שונים של טרקטורים ובראשי תיבות ציוד מכני הנד"סי.

ואני המשכתי: ביום המיועד צעדנו למגרש המסדרים. בוג"רי הקבוצה הראשונה לא צעדו איתנו. מאחר שהכירו את כל הטרקטורים על בוריים, הציבו אותם לעבודה מיוחדת - קילוף תפוחי אדמה וניקוי סירים לקראת ארוחת הצהריים.

שם, במגרש המסדרים, ניצ"ב בו זה ליד זה סדרת טרקטורים מפוארים. דחפורים ענקיים ליד שופלים עם כף אימתנית ולידם מכבש ומיכלית מים. ובסוף שורת הכלים ניצב כלי מוזר, ענק, דומה לחרגול. נשיתי נעצרה מפליאה. בסביבות כיכר דיזנגוף, שם עברו נעוריי, מעולם לא ראיתי כלי מוזר כזה. הבטתי ונזכרתי בחלליות מסר"טי המדע הבדיוני של פלאש גורדון שראיתי בהצגה יומית בקולנוע דן בכל פעם שהברותי מבית הספר.

פניתי למפקד הקורס ושאלתי: המפקד, מה זה הכלי הזה? שוקי ובמבה עצרו נשמתי. את המתח בחרו אפשר היה לחתוך בסכין. זאת, אמר מפקד הקורס, מפלסת. ומיד רשם במחברתו: טוביה ארז מתעניין בטרקטורים רים.

הקורס הסתיים. ענדנו כולם בגאווה את דרגות הסג"מ והו"ר

איזה מין אימונים אלו, רטן במבה, במקום להתאמן לקרב הלכתם לקונצרט.

לא קונצרט, אמרתי, קונצרטיות! אלו תלתליות, גדרות תיל מגולגלות.

אני לא מבין, המשיך ואמר במבה, מה זה כל הסלנג הזה: פלסים, קונצרטיות, מגמ"ק, לא יכולתם לדבר בעברית תקנית?

לא חשוב, עניתי, זה נושא לסיפור אחר, בואו נחזור לסיפור שלי. הקצפת שבסדרת האימונים הייתה בסיומם, בקורס לקציני הנדסה קרבית. לקורס הגיעו חניכים משתי קבוצות. הקבוצה האחת כללה בוגרי בית ספר מקצועי למפעילי טרקטורים ששמו "נעורים". התחביב שלהם כלל הפעלת טרקטורים ענקיים לפני ארוחת הבוקר והחלפת השמנים והפילט"רים בתוכו לפני ארוחת הערב. הקבוצה השנייה, ואנכי בתוכם, כללה בוגרי בית ספר להנדסאי בניין, שהעניין שלהם בחיים היה פיצוח שאלות בטריונומטריה ושיטוט בין שוק בצלאל בתל אביב לחוף מציצים. ואז הגיע הדובר של הקורס, שבוע המיועד כולו ללימוד כלי צמ"ה.

שוב הסלנג הזה, רטן במבה, מה זה צמ"ה? שוקי, שרגיל לטייל באתרי הבנייה שנבנו לידנו, ענה לו מיד: זה כינוי

אין כמו ימי חורף לסיפורי פלמ"ח.

התכרבלנו כולנו, שוקי (הכלב) במבה (החתול) ואנו כי על הספה בסלון מול תנור הגז, עטופים בשמיכת הטלאים והקשבנו לטיפות הגשם שמכות על החלון. אולי נשחק במשחק חברתי, פניתי לשני השוכבים, מה דעתכם על משחק דומינו או אולי דמקה? רק הראשים שלהם הציצו מתחת לכיסוי המחמם. המבט שנעצו בי אמר "קר מידי קר בשביל להוציא את הידיים מתחת לשמיכה".

אולי במקום משחק, אמר שוקי שראה בעיני את המבט המאוכזב, תספר לנו סיפור. ולא סתם סיפור דמיוני ומפחיד מאלה שאתה אוהב לספר לנו לפני השינה, אלא סיפור אמיתי, על דברים שקרו לך פעם כאשר היית צעיר.

בשביל במבה ושוקי, הזמן שהייתי צעיר מקביל בערך לתקופה שדוד המלך כבש את ירושלים. בסדר, אמרתי, אספר לכם סיפורים קטנים מהתקופה בה שירתי בצבא.

סיפור ראשון: המפלסת

סיימתי את הלימודים בבית ספר תיכון מקצועי במגמה של הנדסאי בניין, התחלתי בסיפור, והתגייסתי ביחד עם כל הכיתה לחיל ההנדסה.

מתי זה היה, שאל שוקי, שמתעניין בהיסטוריה וחשוב לו למקם אירועים בזמן הנכון. כשנתיים לאחר מלחמת ששת הימים, אמרתי והמשכתי בסיפור. חשבתי לתומי כי כאשר נגיע ללשכת הגיוס נקבל סרגל חישוב ושולחן שרטוט וכל מה שנצטרך זה לבחור מי יישב בחדר העבודה על יד החלון. במקום סרגל חישוב קיבלנו מגלה מוקשים (מגמ"ק) ונשלחנו להנדסה קרבית, כדי שיהיה פכו אותנו לפלסים. וכך עברנו במשך שנה ארוכה סדרה של אימונים שכללו הטמנת מוקשים, איתור מוקשים, הקמת קונצרטיות וגם נפילה עליהם.